

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 5/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 och 42 § i landsvägslagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 7 februari 2013 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 5 och 42 § i landsvägslagen (RP 195/2012 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

- jurist Seppo Kaasinen, Trafikverket
- direktör Jukka Lehtinen, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Mellersta Finland
- verkställande direktör Petri Nuutinen, Johtotieto Oy
- chef för juridiska ärenden Mika Enäjärvi, FiCom.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Janne Mänttari och överinspektör Olessia Manner, kommunikationsministeriet
- ledande expert Martti Hänninen, Energimarknadsverket

Dessutom har skriftliga utlåtanden lämnats av

- arbets- och näringsministeriet
- Sydöstra Finlands arbetskrafts- och näringscentral
- Finsk Energiindustri rf
- Suomen Kaasuyhdistys
- Finlands Vattenverksförening rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att landsvägslagen ändras så att det blir lättare att på vägområden placera ut ledningar för el- och kommunikationsnät och andra konstruktioner, anläggningar och anordningar som är nödvändiga för ett fungerande samhälle. I fortsättningen ska väghållningsmyndigheten bevilja tillstånd för sådan placering på vägområdet, om åtgärden inte orsakar fara för trafiken och inte medför mer än ringa olägenhet för

väghållningen. Avsikten är också att utvidga det område som utgör en landsvägs vägområde så att det också omfattar de områden i direkt anslutning till vägen som i samband med byggande eller förbättring av en väg behövs för placering av konstruktioner, anläggningar och anordningar som är nödvändiga för ett fungerande samhälle.

Lagen avses träda i kraft den 1 juni 2013.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Sammantaget sett anser utskottet propositionen vara behövlig och ändamålsenlig. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Propositionen är avsedd att bl.a. göra det lättare att på vägområden placera ut ledningar för el- och kommunikationsnät och andra konstruktioner, anläggningar och anordningar som är nödvändiga för ett fungerande samhälle. Ett särskilt syfte är att få fler jordkablar i elnäten och den vägen förbättra leveranssäkerheten i eldistributionen. Utskottet stöder helt de här målen med avseende på både samhällets vitala funktioner i samhället och åtgärderna mot olika problem som orsakas av bland annat väderfenomen.

Enligt utredning har ambitionen varit att nå en fungerande kompromiss mellan säkerhet och friare nyttjande av vägområden. Det går att spara in betydande summor genom att placera ut olika kablar, ledningar och rör på vägområden. Utskottet ser det som viktigt att trafiksäkerheten och de krav som väghållningen ställer vägs in särskilt noga.

Väghållningsmyndigheten ska enligt propositionen bevilja tillstånd för att på vägområden placera ut kablar och ledningar som är nödvändiga i ett fungerande samhälle, om åtgärden inte orsakar fara för trafiken och inte medför mer än ringa olägenhet för väghållningen. Tillståndsvillkoren för den här typen av kablar blir alltså lindrigare. Enligt den gällande lagen är tillståndsvillkoret att åtgärden inte medför olägenhet för väghållningen. Det är bra att tillståndsförfarandet underlättas och snabbas upp så långt det går.

Avsikten är att utvidga det område som utgör ett vägområde så att det också omfattar de områden i direkt anslutning till vägen som i samband med byggande eller förbättring av en väg behövs för placering av kablar och andra konstruktioner som är nödvändiga för att samhället ska fungera. I vägplanering och planläggning är det viktigt att långsiktigt beakta behoven att placera ut kablar och andra konstruktioner. Kablarna bör läggas med hänsyn till behov som på längre sikt

kan uppkomma i och med eventuella vägprojekt. Exempelvis ska kablarna placeras tillräckligt långt från vägen om det behövs, så att de inte i onödan måste grävas upp när vägprojekt ska genomföras.

Utskottet påpekar att det med tanke på måloffyllelsen är ytterst viktigt att bland annat kommunikations- och elbolagen och också konkurrerande företag samarbetar och samordnar projekten betydligt effektivare än i dag. En ambition bör också vara att grävarbeten som stör väganvändningen utförs i så liten utsträckning som möjligt. Utifrån praktiska erfarenheter kommer det framöver att kunna bedömas om det behövs lagbestämmelser om samarbete för att få tillräcklig samordning.

I nuläget finns det inte alltid exakta uppgifter att tillgå om var kablarna ligger. Framför allt elkablar kan bli en stor säkerhetsrisk om man inte vet var de finns. För att aktörerna ska kunna samverka effektivt krävs det satsningar på en samlad och öppen elektronisk databas över kablarnas läge. Det behövs också insatser för att samordna projekten i fråga om planering och tidpunkt och för att se till att det tryggt går att arbeta på vägområdena. Utskottet anser att uppgifterna om var det finns kablar bör bli tillgängliga snarast möjligt, så att de som utför grävarbetena i praktiken får åtkomst till aktuell och tillräckligt detaljerad digital information som är lätt att använda och som visar alla kablar som finns där grävarbetet ska utföras.

Alla aktörer bör få tillgång till uppgifter om olika projekt med tillhörande arbetsfaser, så att genomförandet kan planeras in vid optimal tidpunkt och samordnas ändamålsenligt. Utskottet vill också peka på att frågan om vilken grad av offentlighet som ska gälla för informationen om var det finns kablar också ska bedömas med avseende på samhällets säkerhet när databassystemet genomförs. Det är angeläget att informationen framöver finns tillgänglig också för myndigheter som behöver den.

Möjligheten att eventuellt använda kabelrör bör utredas om resurserna tillåter, i synnerhet

om röret uppenbarligen gör det lättare att montera nya kablar senare efter behov eller minskar behovet av monteringsarbeten som stör trafiken, t.ex. på enskilda vägar. Det är också viktigt med en utredning av om ersättningen för olägenhet som ska betalas till väghållaren behöver införas i

större omfattning, framför allt i fråga om enskilda vägar och privat mark.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 14 mars 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kalle Jokinen /saml
vordf. Osmo Kokko /saf
medl. Mikko Alatalo /cent
Thomas Blomqvist /sv
Ari Jalonen /saf
Merja Kuusisto /sd
Suna Kymäläinen /sd

Raimo Piirainen /sd
Janne Sankelo /saml
Eila Tiainen /vänst
Reijo Tossavainen /saf
Oras Tynkkynen /gröna
Mirja Vehkaperä /cent
ers. Tuula Peltonen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.